

A KÚRIA

mint fellebbezési bíróság

v é g z é s e

Az ügy száma: Pf.VI.24.583/2022/2.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Attila a tanács elnöke

Dr. Gáspár Mónika előadó bíró

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin

A felperes: felperes1

A felperes képviselője: dr. Kriveczky György ügyvéd cím1

Az alperes: alperes1

Az alperes képviselője: Dr. Bajusz Krisztina Ilona Ügyvédi Iroda cím2

Az I. rendű felperesi beavatkozó: beavatkozó1

A II. rendű felperesi beavatkozó: beavatkozó2

Az I. rendű és II. rendű felperesi beavatkozók képviselője: dr. Kriveczky György ügyvéd cím1

A per tárgya: határozat bírósági felülvizsgálata

A fellebbezést benyújtó fél: felperes, I. rendű és II. rendű felperesi beavatkozók

A fellebbezéssel támadott határozatot hozó bíróság neve és határozatának száma:

Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.943/2021/2. számú végzés

Rendelkező rész

A Kúria az ítéltábla végzését megváltoztatja és a felperes, valamint az I. rendű felperesi beavatkozó és a II. rendű felperesi beavatkozó részéről az elsőfokú ítélettel szemben benyújtott fellebbezések visszautasítását mellőzi.

Megállapítja, hogy a II. rendű felperesi beavatkozó 15.000 (tizenötezer) forint szükségtelenül megfizetett fellebbezési eljárási illeték visszatérítését kérheti az adóhatóságtól.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] Az első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék 19.P.21.233/2019/25. számú ítélete ellen a felperes 26., az I. rendű felperesi beavatkozó és a II. rendű felperesi beavatkozó pedig 27., illetve 28. sorszám alatt terjesztettek elő fellebbezést, amelyekkel kapcsolatban az elsőfokú bíróság a 34. sorszámú végzése szerint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 366. § (2) bekezdésében foglaltak alkalmazásával hiánypótlást rendelt el.

[2] A Fővárosi Ítéltábla a 4.Pf.20.244/2021/2. számú végzésével a felperes és a felperesi beavatkozók ítélet elleni fellebbezését a Pp. 367. § (1) bekezdése, 366. § (2) bekezdése alkalmazásával visszautasította a Pp. 317. § (1) bekezdés c) pontjából következő kötelező tartalmi elem, vagyis a felülbírálati jogkör és az alapjául szolgáló indokok megjelölésének elmaradása miatt.

[3] Az ítélőtábla végzését a Kúria a Pf.VI.24.731/2021/2. számú végzésével hatályon kívül helyezte, és az ítélőtáblát új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

A fellebbezéssel támadott határozat

[4] A Fővárosi Ítélőtábla a megismételt eljárásban hozott végzésével a felperes és a beavatkozók ítélet elleni fellebbezését a Pp. 367. § (1) bekezdése, 366. § (2) bekezdése alkalmazásával ismételten visszautasította.

[5] Határozatának indokolásában elsők között azt rögzítette, hogy a fellebbezésekkel kapcsolatban az elsőfokú bíróság hiánypótlásra felhívó végzése a felülbírálati jogkör mellett kitért egyben arra is, hogy eljárásjogi felülbírálat megjelölése esetén pontos jogszabályhelyre történő hivatkozással meg kell jelölni, hogy az elsőfokú bíróság milyen eljárási szabályt sértett meg a fellebbező álláspontja szerint. Leszögezte ezen túl, hogy az ítélet hatályon kívül helyezése fellebbezésben úgy kérhető, ha a fellebbező fél megjelöli a Pp. 380. § a)-c) pontjaiban meghatározott abszolút hatályon kívül helyezési okokat, avagy az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak olyan megsértését, amely az ügy érdemi elbírálására kihatott (Pp. 381. §).

[6] Az ítélőtábla álláspontja szerint az elsőfokú ítélet elleni fellebbezések az előzőeknek, ezáltal a Pp. 371. § (1) bekezdés d) pontjában írt követelménynek nem felelnek meg, mivel nem tartalmazzák annak az eljárási szabálysértésnek a kellő megjelölését, amelyre alapítottnak a fellebbezők az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérték. A kifejtettek miatt nem volt ilyenként elfogadható az arra való hivatkozás, hogy az ítéletben írtak a keresetlevél és nem a kereset elutasítását alapozták volna meg.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[7] A felperes, és vele egyezően az I. és a II. rendű felperesi beavatkozók is fellebbezésükben az ítélőtábla végzésének hatályon kívül helyezését és az ítélőtábla utasítását kérték az elsőfokú ítélettel szemben benyújtott fellebbezéseik érdemi elbírálására.

[8] Előadták, hogy fellebbezéseik elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatására és csak másodlagosan irányultak az ítélőtábla által hiányosnak talált hatályon kívül helyezésre. Az anyagi jogi felülbírálatot a Pp. 369. § (1) bekezdés c) pontja és d) pontja szerint is kérték.

[9] Sérelmezték, hogy a másodfokú bíróság hiánypótlási felhívás kiadása nélkül, tévesen következtetett fellebbezésük hiányára a Pp. 371. § (1) bekezdés d) pontja szerint. Állították ugyanakkor, hogy fellebbezéseik a kiegészítés eredményeként is teljeskörűnek minősülnek, érdemben elbírálhatók. Az elsőfokú bíróság hiánypótlási felhívására megjelölték a felülbírálati jogkörökön túl azok indokolását, a jogszabályhelyeket. Hangsúlyozták, hogy fellebbezésük megítélésére a Pp. módosításáról szóló 2020. évi CXIX. törvény (a továbbiakban: Módtv.) rendelkezései voltak irányadók, függetlenül attól, hogy a törvényszék

hiánypótló végzése azt megelőzte. Kiemelték erre figyelemmel a Pp. 2021. január 1-től hatályos 371. § (1) bekezdését, idetartozóan a d) pont rendelkezését is.

[10] Az alperes a fellebbezésre tett észrevételében az ítéltábla érdemben helyes végzésének helybenhagyását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[11] A Kúria a fellebbezéseket a Pp. 365. § (2) bekezdés d) pontja alapján bírálta el, és az alábbiak szerint alaposnak találta.

[12] Elsőként ismételtén azt rögzíti, hogy a felperes – és tartalmilag egyezően a beavatkozók – a keresetet elutasító elsőfokú ítélettel szemben előterjesztett fellebbezéseikben nem egyedül hatályon kívül helyezést, hanem elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresetnek helytadó döntés meghozatalát kérték, és csak másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokon eljáró bíróság új eljárás lefolytatására utasítását.

[13] Az ügyben eljáró ítéltábla végzésének indokolásából kitűnően a fellebbezéseket az elsődleges kérelem tekintetében nem is találta hiányosnak, egyedül a másodlagos fellebbezési kérelem kapcsán következtetett – azonban e körben is tévesen – annak tartalmi hiányosságára a Pp. 371. § (1) bekezdés korábban hatályban volt d) pontjának alkalmazásával.

[14] A fellebbezés tartalmával szemben a Pp. 371. § (1) bekezdése a d) pontban valóban megkövetelte, de csak 2020. december 31-ig, hogy a fellebbező a konkrét jogszabályhely megjelölésére kiterjedően tüntesse fel az állított anyagi vagy eljárási jogszabálysértést (kivéve, ha a felülbírálati jogkör gyakorlásának nem feltétele a jogszabálysértés): vagyis a fellebbező félnek meg kellett jelölnie egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körül kellett írnia, és az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejtenie, a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait ismertetnie.

[15] A Módtv. eredményeként azonban 2021. január 1-jétől a Pp. 371. § (1) bekezdés d) pontja a fellebbezéstől már csak azt várja el, hogy megjelölje azt az anyagi, illetve eljárási jogszabálysértést, amelyre a fellebbezését alapítja (kivéve, ha a felülbírálati jogkör gyakorlásának nem feltétele a jogszabálysértés). A megsértett konkrét jogszabályhely megjelölése tehát 2021. január 1-jétől nem kötelező tartalmi eleme a fellebbezésnek: abban elegendő e körben az állított jogszabálysértés tartalmi körülírása és a fellebbező arra vonatkozó jogi álláspontjának ismertetése.

[16] Ahogy a Kúria jelen ügyben hozott korábbi hatályon kívül helyező végzése is tartalmazza: a fellebbezés tartalmával szemben a Pp. 2020. december 31-ig hatályban volt 371. § (1) bekezdése – nem egyedül a c) pontban, de – a d) pontban meghatározott követelmény tekintetében sem volt a korábbi szabályozási tartalom szerint alkalmazható az ügyben. Az anyagi vagy eljárási jogszabálysértés megjelölése körében 2021. január 1-jétől

követően – az alábbiakban levezetettek szerint – nem volt fellebbezést visszautasító végzés hozható a konkrét jogszabályhely megjelölésének elmaradása miatt.

[17] A Módtv. – a törvénytervezethez fűzött miniszteri indokolásból kitűnően – az igényérvényesítés megkönnyítése érdekében módosította több helyen, így a 371. § (1) bekezdését érintően is a Pp. szabályait. A 2021. január 1-jével hatályba lépett új perrendi szabályokat tekintve [Módtv. 77. § (1) bekezdés] a Pp. 630. §-ának (14) bekezdése egyedül a módosított Pp. 20. § (3) bekezdés a) pontja, 26. §-a, 472. § (2) és (3) bekezdése, továbbá 496. § (2) bekezdése kapcsán mondja ki, hogy a felsorolt rendelkezéseket a módosítás hatálybalépését követően indult ügyekben kell alkalmazni. A Módtv. egyebekben az új szabályok alkalmazhatóságát érintően nem tartalmaz további átmeneti rendelkezést, így sem a Pp. 2021. január 1-jével hatályon kívül helyezett 371. § (1) bekezdés c) pontjának, sem pedig a 371. § (1) bekezdés újrafogalmazott d) pontjának alkalmazhatóságára nézve.

[18] A felek és a bíróság perbeli cselekvéseinek a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 15. § (1) bekezdés b) pontja szerinti értelmezésénél különbséget kell tenni aszerint, hogy az adott rendelkezésnek a felek, avagy a bíróság a címzettje. Átmeneti szabály hiányában egy új, a felekre nézve megengedőbb perjogi rendelkezés alkalmazhatósága attól függ, hogy a bíróság mikor vonja le a konkrét rendelkezés címzettje (a fél vagy a bíróság) által végzett vagy befejezett eljárási cselekmény jogkövetkezményét. Ebből pedig az következik, hogy mivel a hiányos fellebbezésre reagáló, a visszautasításról szóló rendelkezések címzettje a bíróság, ez utóbbival kapcsolatos norma alkalmazhatósága a bíróság eljárási cselekményének időpontjától függ.

[19] Minderre tekintettel – az említett jogalkotói célt is szem előtt tartva – a 2021. január 1-je előtt benyújtott, a Pp. 371. § (1) bekezdésének korábbi d) pontja szerint a konkrét jogszabályhely megjelölése körében hiányosnak minősülő fellebbezés alapján 2021. január 1-je után már nem hozható visszautasító végzés amiatt, mert az nem tartalmazza az állított anyagi vagy eljárási szabálysértéssel összefüggésben a sérültnek tartott konkrét jogszabályhelyet, hiszen ekkor már a visszautasítás idején alkalmazandó szabály értelmében a visszautasítás feltételei e körben nem állnak fenn. Nem más a helyzet abban az esetben sem, ha a hiánypótlási felhívás kibocsátása az új szabályok hatálybalépését megelőző időszakra esik ugyan, a jogkövetkezmények alkalmazására azonban már a hatályba lépést követően kerül sor. Egyebekben a mulasztás jogkövetkezménye akkor sem alkalmazható, ha a hiánypótlással megszabott határidő 2021. január 1-je előtt letelt.

[20] A fentiekből következően tévesen következtetett az ügyben másodfokon eljáró bíróság a 2022. január 18-án meghozott végzésében arra, hogy a másodlagos fellebbezési kérelemmel kapcsolatban feltárt hiányosság, a Pp. 2021. január 1-jétől hatályos 371. § (1) bekezdés d) pontjában már nem szereplő tartalmi elem hiánya – a konkrét jogszabályhely megjelölésének elmaradása – kizárta az ítélet elleni fellebbezések érdemi elbírálását. A fellebbezések idetartozó részét érdemben elbírálnaként vette az állított eljárási szabálysértés tartalmi körülírása és a vonatkozó indokok szöveges ismertetése, amelyet ebben a vonatkozásban az ítélet táblája sem talált hiányosnak.

[21] A Pp. 371. § (2) bekezdése pedig – a másodfokú végzésben írtakkal ellentétben – egyedül abban az esetben írja elő a hatályon kívül helyezésre irányuló fellebbezés alapjául a

379-381. §-ban foglaltak megjelölését, ha a fellebbező fél az ítélet megváltoztatására irányuló kérelem nélkül kéri az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését. Jelen ügyben a fellebbezések a felperes keresetőségi jogának hiányán alapuló, keresetét elutasító döntéssel szemben elsődlegesen annak megváltoztatására, és csak másodsorban irányultak az ítélet hatályon kívül helyezésére. Az ítélőtábla tévesen nem tulajdonított jelentőséget az elsődleges fellebbezési kérelmeknek [egyebekben annak sem, hogy erre vonatkozóan hiánypótlási felhívás nem előzte meg a Pp. 371. § (2) bekezdése szerint észlelt hiányosságot]. Megállapítható ugyanakkor, hogy a fellebbezések tartalmazták a másodlagos kérelemmel összefüggésben a Pp. 381. §-ának megjelölését.

[22] A kifejtettek értelmében a Kúria az ítélőtábla végzését a Pp. 389. §-a szerint alkalmazandó 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a fellebbezések visszautasítását mellőzte.

[23] Az ítélőtáblának a folytatódó eljárásban az előzőek figyelembevételével érdemben kell elbírálnia a felperes és a beavatkozók ítélet elleni fellebbezését.

Záró rész

[24] Jelen másodfokú eljárásban a felperes és a felperesi beavatkozók a képviselőjükkel felmerült költséget a Pp. 81. §-a szerint nem számították fel, ezért arról a Kúria a Pp. 82. § (1) bekezdése szerint nem rendelkezhetett.

[25] A másodfokú eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 57. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásával illetékmentes volt, ezért a II. rendű felperesi beavatkozó az általa elektronikusan megfizetett 15.000 forint illetéket jogosult visszaigényelni az adóhatóságtól. Erről a Kúria az adóhatóságot határozata egy példánya megküldésével a fellebbezéssel támadott határozatot hozó ítélőtábla útján értesíti [Itv. 80.§ (1) bekezdés i) pont, 81. § (2) bekezdés, 44/2004. (XII. 20.) PM rendelet].

[26] A Kúria a fellebbezést az rPp. 391. § (1) bekezdése értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2022. június 14.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Gáspár Mónika s.k. előadó bíró, Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelével: